

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕДИЦИНАЛЫҚ
ЖӘНЕ ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ МАМАНДЫҚТАР БОЙЫНША
ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУДІҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ**

**МЕДИЦИНАЛЫҚ КОЛЛЕДЖДЕРДЕ
ОҚЫТУ НЕГІЗДЕРІ
мамандығы**

ҚР ҚББМС

Ресми басылым

Ключевые слова: Государственный стандарт дополнительного образования по медицинским и фармацевтическим специальностям; образовательная программа; требования к уровню подготовки слушателей; переподготовка, повышение квалификации.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана 2009

АЛҒЫ СӨЗ

1 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігімен және Республикалық орта медицина және фармацевтика қызметкерлерін даярлау және қайта даярлау колледжімен **ЖАСАЛДЫ ЖӘНЕ ЕНГІЗІЛДІ.**

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің м.а. 2009 жылғы 26 қарашадағы № 788 бұйрығымен **БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ.**

3 БІРІНШІ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ.

4 Осы стандартта «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» 2009 жылғы 18 қыркүйектегі Қазақстан Республикасы Кодексінің нормалары мен «Қазақстан Республикасының медициналық және фармацевтикалық білім беруді реформалау тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 қаулысы жүзеге асырылған.

Осы стандартты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

дидата наук, академическую степень доктора философии или магистра по специальности, а также профильные специалисты высшей и первой квалификационной категории.

9.6 Требования к учебно-методическому обеспечению: учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса должно гарантировать возможность качественного освоения слушателями образовательной программы дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах».

Реализация образовательной программы должна сопровождаться свободным доступом к международным информационным сетям, электронным базам данных, библиотечным фондам, компьютерным технологиям, учебно-методической и научной литературе.

9.7 Учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводиться с использованием инновационных технологий и интерактивных методов обучения.

9.8 Требования к материально-техническому обеспечению: организации, реализующие образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования должны располагать материально-технической базой (аудиторный фонд, клинические базы, компьютерные классы, лаборатории, приборное обеспечение, фондовые материалы), соответствующей действующим санитарно-техническим нормам и обеспечивающей проведение всех видов теоретической и клинической подготовки, предусмотренных учебным планом.

10 Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах»

10.1 Общие требования. Специалист, освоивший образовательную программу переподготовки, должен приобрести объем знаний и навыков, соответствующий требованиям настоящего стандарта, а также соответствовать квалификационной характеристике специальности, утвержденной приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 12 ноября 2009 года № 699 «Об утверждении квалификационных характеристик медицинских и фармацевтических специальностей».

Специалист, освоивший образовательную программу циклов повышения квалификации, должен приобрести знания и навыки, соответствующие цели и содержанию конкретного цикла, а также требованиям настоящего стандарта.

10.2 Итоговая аттестация – форма контроля теоретических и клинических достижений специалиста, направленная на определение соответствия полученных им знаний, умений, навыков и компетенций требованиям настоящего стандарта. Форма проведения итоговой аттестации определяется обучающей организацией самостоятельно.

10.3 Специалистам, освоившим программы дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах», выдается документ установленного образца о повышении квалификации или переподготовке по специальности.

	- «Обучение современным технологиям изготовления съёмных протезов»; - «Обучение современным технологиям изготовления несъёмных протезов» и другие; - «Инновационные технологии в медицинском образовании»; - «Интерактивные формы и методы обучения»; - «Безопасное материнство. Технологии обучения»; - «Актуальные вопросы гигиены с техникой санитарно-гигиенических исследований. Особенности технологии обучения»; - «Организация работы в колледже по интеграции технического и профессионального образования с высшим медицинским образованием»; - «Организация научно-исследовательской и внеаудиторной работы в колледже»; - «Интегрированное ведение болезней детского возраста. Технологии обучения» и другие.
ИА	Итоговая аттестация
	Итого

9 Требования к образовательной среде дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах»

9.1 Организация самостоятельно разрабатывает и утверждает Рабочие учебные планы повышения квалификации на основе Типовых учебных планов циклов повышения квалификации в соответствии с настоящим стандартом по «Основам преподавания в медицинских колледжах».

9.2 Образовательная программа повышения квалификации содержит:

- теоретическое обучение, включающее изучение профилирующих дисциплин;
- клиническое обучение (практическое обучение – для специальностей неклинического профиля);
- промежуточную и итоговую аттестацию.

9.3 Содержание образовательной программы определяется Типовыми учебными программами (дисциплины обязательного компонента), разработанными на основе настоящего стандарта по специальности.

Обучающая организация на основе Типовых учебных программ (дисциплин обязательного компонента) разрабатывает Рабочие учебные программы и syllabus по дисциплинам обязательного компонента и компонента по выбору, которые вместе с Рабочими учебными планами и контрольно-измерительными средствами (тестовые задания и задачи) составляют УМКС.

9.4 Дополнительное образование по «Основам преподавания в медицинских колледжах» осуществляется медицинскими организациями образования и науки.

9.5 Требования к кадровому обеспечению: учебные занятия на циклах повышения квалификации могут проводить лица, имеющие ученую степень доктора или кан-

1. Қолдану саласы	6
2. Нормативтік сілтемелер	6
3. Терминдер мен анықтамалар	6
4. Қысқартулар	7
5. Жалпы ережелер	7
6. «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар	8
7. «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар	8
8. «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар	9
9. «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру ортасына қойылатын талаптар	12
10. «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру бағдарламасын игерген тұлғалардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар	13

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕДИЦИНАЛЫҚ ЖӘНЕ
ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ МАМАНДЫҚТАР БОЙЫНША
ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУДІҢ
МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ**

МЕДИЦИНАЛЫҚ КОЛЛЕДЖДЕРДЕ ОҚЫТУ НЕГІЗДЕРІ
Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша қосымша
білім беру бағдарламалары мазмұнының минимумына қойылатын
мемлекеттік талаптар

Енгізілген күні 01.01.2010 жылғы

1 Қолдану саласы

Осы мемлекеттік стандарт (бұдан әрі – стандарт) медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша қосымша білім беру бағдарламалары мазмұнының мемлекеттік міндетті минимумына және мамандар дайындау деңгейіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Стандарт ережелерін қолдану және сақтау ведомстволық бағыныстылығы мен ұйымдық-құқықтық нысандарына және оқыту нысандарына қарамастан, біліктілікті арттыру және қайта даярлау бағдарламаларын жүзеге асырушы барлық ұйымдар үшін міндетті.

Стандарт біліктілікті арттыру және қайта даярлау циклдарына арналған білім беру бағдарламаларын жасауда пайдаланылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Стандартта келесі нормативтік құжаттарға жасалған сілтемелер пайдаланылған:

- «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі Кодексі;
- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы № 251-3 Еңбек Кодексі;
- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңы;
- «Қазақстан Республикасының медициналық және фармацевтикалық білім беруді реформалау тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 26 қарашадағы № 317 қаулысы;
- «Медицина және фармацевтика мамандықтарының номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау Министрінің 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 бұйрығы;
- «Медицина және фармацевтика кадрларының біліктілігін арттыру және қайта даярлау ережесін бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 11 қарашадағы № 691 бұйрығы.

Продолжение таблицы 1

ИА	Итоговая аттестация				
	Итого	54/1	108/2	216/4	

Таблица 2 Содержание образовательной программы повышения квалификации по «Основам преподавания в медицинских колледжах» (216/4 часов/неделя)

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Основы педагогики и психологии
	Аксиологические основы педагогики. Объект, предмет и функции педагогики. Педагогический процесс. Направления современного образования. Инновационное образование. Становление профессиональной компетенции преподавателя. Развитие профессионально-педагогической культуры преподавателей. Педагогические техники. Инновационная направленность педагогической деятельности. Основы психологии. Основы коммуникации. Эффективные коммуникации в работе преподавателей.
ПДО 02	Современные требования к организации учебного процесса в медицинских колледжах. Основы информатики
	Нормативное обеспечение технического и профессионального образования. Учебно-методическая работа в медицинском колледже. Основные документы, используемые организациями образования в образовательной деятельности. Сведения об основных информационных системах. Компьютерные сети, ИНТЕРНЕТ. Факс. E-mail.
ПДВ	Компоненты по выбору
	- «Основы сестринского дела. Использование инновационных технологий в процессе обучения»; - «Актуальные проблемы преподавания акушерства и гинекологии» - «Общая хирургия. Современные технологии обучения, используемые на занятиях»; - «Актуальные вопросы терапии. Технологии обучения, используемые на занятиях»; - «Использование инновационных технологий в обучении актуальным вопросам биохимических методов исследования»; - «Основные аспекты организации микробиологической службы. Санитарная микробиология. Технологии обучения, используемые на занятиях»;

- «Актуальные вопросы терапии. Технологии обучения, используемые на занятиях»;
- «Актуальные вопросы гигиены с техникой санитарно-гигиенических исследований. Особенности технологии обучения»;
- «Использование инновационных технологий в обучении актуальным вопросам биохимических методов исследования»;
- «Основные аспекты организации микробиологической службы. Санитарная микробиология. Технологии обучения, используемые на занятиях»;
- «Обучение современным технологиям изготовления съёмных протезов»;
- «Обучение современным технологиям изготовления несъёмных протезов»;
- «Организация работы в колледже по интеграции технического и профессионального образования с высшим медицинским образованием»;
- «Актуальные вопросы в педиатрии на догоспитальном и госпитальном уровнях. Технологии обучения»;
- «Интегрированное ведение болезней детского возраста. Технологии обучения»;
- «Организация научно-исследовательской и внеаудиторной работы в колледже» и другие.

8.6 Содержание образовательной программы дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах» определяется в соответствии с таб. 2.

Таблица 1 Типовой учебный план циклов повышения квалификации по «Основам преподавания в медицинских колледжах»

№	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Формы контроля
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54/1	108/2	108/2 (50%)	
ПДО	Обязательный компонент	0	0		
ПДО 01	Основы педагогики и психологии.	0	0	54/1	Зачет
ПДО 02	Современные требования к организации учебного процесса в медицинских колледжах. Основы информатики.	0	0	54/1	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	54/1 (100%)	108/2 (100%)	108 /2 (50%)	Зачеты

3 Терминдер мен анықтамалар

Стандартта терминдер мен анықтамалар «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңына, «Қазақстан Республикасының медициналық және фармацевтикалық білім беруді реформалау тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 қаулысына сәйкес қолданылады.

Біліктілікті арттыру - бұрын алынған кәсіби білімін, шеберлігін және дағдыларын қолдауға, кеңейтуге, тереңдету және жетілдіруге мүмкіндік беретін медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша қосымша білім беру нысаны.

Білім беру бағдарламасы - пәндер тізімін, оқу және клиникалық немесе/және тәжірибелік жұмыс түрі мен көлемін қамтитын, нақты мамандық бойынша тыңдаушыларды оқыту мазмұнының жалпы сипаттамасы.

Қайта даярлау - өзге кәсіп немесе мамандықты игеруге мүмкіндік беретін медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша қосымша білім беру түрі.

Мамандық - білім туралы сәйкесті құжатпен расталатын қызметтің белгілі бір түрі үшін қажетті мақсатты даярлығы және жұмыс тәжірибесі білім, шеберлік және дағдылар арқылы алынған кешені.

Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша қосымша білім беру - біліктілікті арттыру және қайта даярлау нысанында жүзеге асырылатын, медицина және фармацевтика мамандарының білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатымен жүргізілетін оқыту үдерісі.

Тыңдаушы - медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша қосымша білім беру бағдарламаларын жүзеге асырушы ұйымда оқуға тіркелген маман.

4 Қысқартулар

Стандартта келесі қысқартулар қолданылады:

ҚББМС - қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің мемлекеттік стандарты;

НП - негізгі пәндер;

БП - бейіндеуші пәндер;

МОӘК - мамандықтың оқу-әдістемелік кешені.

5 Жалпы ережелер

5.1 Медициналық және фармацевтикалық мамандардың біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлау «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің 2009 жылғы 26 қарашадағы № 774 бұйрығымен бекітілген мамандықтар бойынша жүргізіледі.

5.2 Біліктілікті арттырудың және/немесе қайта даярлаудың білім беру бағдарламалары ведомстволық бағыныстылығы мен меншіктік нысанына қарамастан,

қажетті оқу-әдістемелік, материалды-техникалық жабдықтары бар, қызметінің негізгі түрі денсаулық сақтау саласындағы білім беру және/немесе ғылыми қызмет болып табылатын білім және ғылым медициналық ұйымдары арқылы жүзеге асырылады.

5.3 Біліктілікті арттыру және/немесе қайта даярлау төмендегілерге:

- осы стандартқа;
- медициналық және фармацевтикалық мамандықтар номенклатурасына;
- мамандықтардың біліктілік сипаттамаларына;
- оқу-әдістемелік және бағдарламалық құжаттамаларға сәйкес жүзеге асырылады.

5.4 Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша қосымша білім беру бағдарламаларын игерген және қорытынды аттестациядан сәтті өткен тұлғаларға белгіленген үлгідегі құжат тапсырылады.

5.5 Стандарттың ережелері келесі мақсаттарды көздейді:

- мамандардың біліктілігін арттырудың және/немесе қайта даярлаудың міндетті талаптарын орындау есебінен медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша қосымша білім беру сапасын жоғары деңгейге жеткізу;
- оқу үдерісін регламенттеу және медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша қосымша білім беруді жүзеге асыратын ұйымдар жұмыстарының тиімділігін бақылау жүйесін құру.

5.6 Мамандықтар бойынша біліктілікті арттыру және/немесе қайта даярлау стандарттары осы стандарттың ережелеріне сәйкес келуі және төмендегілерге қойылатын талаптардың жиынтығын анықтауы тиіс:

- білім беру бағдарламасының мазмұнына;
- мамандардың оқу жүктемелерінің ең аз көлеміне (минималдық);
- мамандардың біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлау деңгейіне.

6 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» мамандығы бойынша қосымша білім алатын тұлғаларға қойылатын талаптар

6.1 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру бағдарламаларын игеруге ниет етуші тұлғаларға қажет бастапқы білім деңгейі – жоғары медициналық және фармацевтикалық білім, жоғары мейірбикелік білім.

7 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар

7.1 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру бағдарламасының құрылымы білім беру мазмұнын анықтайтын әртүрлі оқу және клиникалық жұмыстардан құрылады, олардың арақатынасын, өлшемін және есептелуін көрсетеді. Жұмыстардың барлық түрлерінің еңбек сыйымдылығын есептеу игерілген материалдардың сағаттық/апталық көлемі бойынша жүзеге асырылады. Бұл ретте алдыңғы білім деңгейлерінде игерілген сағаттардың/апталардың жинақтық жүйесі болады.

7.2 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім

7.2 Образовательные программы дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах» реализуются через очную форму обучения. Повышение квалификации специалистов может проводиться в форме дистанционного обучения, посредством электронных и телекоммуникационных средств в установленном законом порядке.

7.3 Продолжительность обучения составляет:

- на курсах повышения квалификации – 54/1 часов/неделя, 108/2 часов/неделя, 216/4 часов/неделя.

Продолжительность учебной недели составляет от 54 до 60 часов, из которых от 36 до 40 – аудиторные (академические) часы, 18-20 – самообразование слушателя. Продолжительность 1 академического часа составляет 50 минут.

8 Требования к содержанию образовательной программы дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах»

8.1 Требования к уровню подготовки специалистов определяются содержанием образовательных программ дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах».

8.2 Обучение состоит из обязательного компонента и компонента по выбору.

Перечень дисциплин обязательного компонента и соответствующие минимальные объемы часов/недель определяются Типовыми учебными планами настоящего стандарта (таб. 1). Перечень дисциплин по выбору и соответствующие минимальные объемы часов/недель устанавливаются организациями образования и науки самостоятельно.

Дисциплины компонента по выбору предполагают углубленное изучение отдельных разделов специальности и смежных дисциплин, при этом учитываются ожидания работодателей и потребности рынка труда.

8.3 Соотношение обязательного компонента и компонента по выбору на циклах переподготовки составляет 50 к 50%. Циклы повышения квалификации на 100% состоят из компонентов по выбору

8.4 Тематику и продолжительность обучения на циклах повышения квалификации организация выбирает самостоятельно из рекомендованных ниже основных тем (направлений).

8.5 Основными темами (направлениями) подготовки на циклах повышения квалификации (компонент по выбору) по «Основам преподавания в медицинских колледжах» являются следующие:

- «Инновационные технологии в медицинском образовании»;
- «Интерактивные формы и методы обучения»;
- «Основы сестринского дела. Использование инновационных технологий в процессе обучения»;
- «Актуальные проблемы преподавания акушерства и гинекологии»;
- «Безопасное материнство. Технологии обучения»;
- «Общая хирургия. Современные технологии обучения, используемые на занятиях»;

ласти здравоохранения, имеющих необходимое учебно-методическое, материально-техническое оснащение, независимо от их ведомственной подчинённости и формы собственности.

5.3 Повышение квалификации и/или переподготовка осуществляется в соответствии с:

- настоящим стандартом;
- номенклатурой медицинских и фармацевтических специальностей;
- квалификационными характеристиками специальностей;
- учебно-методической и программной документацией.

5.4 Лицам, освоившим образовательные программы дополнительного образования по медицинским и фармацевтическим специальностям и успешно прошедшим итоговую аттестацию, выдаётся документ установленного образца.

5.5 Положения стандарта имеют следующие цели:

- достижение высокого качества дополнительного образования по медицинским и фармацевтическим специальностям за счет выполнения обязательных требований к повышению квалификации и/или переподготовке специалистов;
- регламентация учебного процесса и создания системы контроля за эффективностью работы организаций, осуществляющих дополнительное профессиональное обучение.

5.6 Стандарты повышения квалификации и/или переподготовки по специальностям должны соответствовать положениям настоящего стандарта и определять совокупность требований к:

- содержанию образования;
- минимальному объему учебной нагрузки специалистов;
- уровню повышения квалификации и/или переподготовки специалистов.

6 Требования к лицам, получающим дополнительное образование по «Основам преподавания в медицинских колледжах»

6.1 Необходимый предшествующий уровень образования для лиц, желающих освоить образовательные программы дополнительного медицинского (или фармацевтического) образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах» – высшее медицинское, фармацевтическое образование, высшее сестринское образование.

7 Требования к структуре образовательной программы дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах»

7.1 Структура образовательной программы дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах» формируется из различных видов учебной и клинической работы, определяющих содержание образования, отражает их соотношение, измерение и учет. Учет трудоёмкости всех видов работ осуществляется по объему освоенного материала в часах/неделях. При этом действует накопительная система часов/недель, освоенных на предыдущих уровнях образования.

беру бағдарламасы күндізгі оқу нысаны арқылы жүзеге асырылады. Мамандардың біліктілігін арттыру заңмен белгіленген тәртіп бойынша, электрондық және телекоммуникациялық құралдардың көмегімен дистанциялық оқу нысанында жүргізілуі мүмкін.

7.3 Оқу ұзақтығы мынаны құрайды:

- біліктілікті арттыру курстарында – 54/1 сағатты/аптаны, 108/2 сағатты/аптаны, 216/4 сағатты/аптаны.

Оқу аптасының ұзақтығы 54-60 сағатты құрайды, оның ішінде 36-40 сағат – аудиторлық (академиялық) сағат, 18-20 сағат – тыңдаушының өзіндік жұмысы. 1 академиялық сағаттың ұзақтығы 50 минутты құрайды.

8 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар

8.1 Мамандарды даярлау деңгейіне қойылатын талаптар «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру бағдарламасының мазмұны арқылы анықталады.

8.2 Оқу міндетті компонент пен таңдаулы компоненттен тұрады.

Міндетті компонент пәндерінің тізімі және сағаттың/аптаның сәйкесті ең аз көлемі осы стандарттың типтік оқу жоспары (1-кесте) бойынша анықталады. Таңдалатын компонент пәндерінің тізімін және сағаттың/аптаның сәйкесті ең аз көлемін білім және ғылым ұйымдары өз бетінше белгілейді.

Таңдалатын компонент мамандық пәндерінің жеке тараулары мен аралық пәндерді терең зерттеуді көздейді, сонымен бірге жұмыс берушінің қалауын және еңбек нарығының қажеттіліктерін ескереді.

8.3 Міндетті компонент пен таңдалатын компоненттің арақатынасы ұзақтығы 4 апта болатын қайта даярлау циклы мен біліктілікті арттыру циклдарында 50%-да 50%-ды құрайды. Ұзақтығы 1 аптадан 2 аптаға дейінгі біліктілікті арттыру циклдары 100% таңдалатын компоненттен құралады.

8.4 Біліктілікті арттыру және қайта даярлау циклдарында (таңдалатын компонент) оқудың тақырыбы мен ұзақтығын ұйым төменде ұсынылған негізгі тақырыптардан (бағыттардан) өз бетінше таңдайды.

8.5 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша біліктілікті арттыру және қайта даярлау циклдарында (таңдалатын компонент) дайындаудың негізгі тақырыптары (бағыттары) келесілер болып табылады:

- «Медициналық білім берудегі инновациялық технологиялар»;
- «Интерактивтік оқыту түрлері және әдістері»;
- «Мейіркелік іс негіздері. Оқыту үдерісінде инновациялық технологияларды пайдалану»;
- «Акушерияны және гинекологияны оқытудың өзекті мәселелері»;
- «Ана болу қауіпсіздігі. Оқыту технологиялары»;
- «Жалпы хирургия. Сабақ кезіндегі пайдаланатын заманауи оқыту технологиялары»;
- «Терапияның өзекті мәселелері. Сабақ кезінде пайдаланатын оқыту технологиялары»;

- «Санитариялық-гигиеналық зерттеулер техникасын қоса алғандағы гигиенаның өзекті сұрақтары. Оқыту технологиясының ерекшеліктері»;

- «Биохимиялық зерттеу әдістерінің өзекті мәселелерін үйретуде инновациялық технологияларды пайдалану»;

- «Микробиологиялық қызметті ұйымдастырудың негізгі аспектілері. Санитариялық микробиология. Сабақ кезінде пайдаланылатын оқыту технологиялары»;

- «Алынатын протездерді жасаудың заманауи технологияларын оқыту»;

- «Алынбайтын протездерді жасаудың заманауи технологияларын оқыту»;

- «Колледждегі техникалық және кәсіптік білімді жоғары біліммен ықпалдастыру жұмыстарын ұйымдастыру»;

- «Госпитальға дейінгі және госпитальдық деңгейдегі педиатрияның өзекті сұрақтары. Оқыту технологиясы»;

- «Балалар ауруларын ықпалдастырып емдеу. Оқыту технологиясы»;

- «Колледждегі аудиториядан тыс және ғылыми-зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру» және тағы басқа.

8.6 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру бағдарламасының мазмұны 2-кестеге сәйкес анықталады.

1-кесте «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша біліктілікті арттыру циклының типтік оқу жоспары

№	Пәндердің атауы	Оқу жүкте- месінің сағат- тық/ апта- лық көле- мі*	Оқу жүкте- месінің сағат- тық/ апта- лық көле- мі**	Оқу жүкте- месінің сағат- тық/ апта- лық көле- мі**	Бақы- лау фор- масы
БП	БЕЙІНДЕУШІ ПӘНДЕР	54/1	108/2	108/2 (50%)	
МБП	Міндетті компонент	0	0		
МБП 01	Педагогика мен психология негіз- дері	0	0	54/1	Сынақ
МБП 02	Медициналық колледждердегі оқы- ту үдерісіне қойылатын қазіргі та- лаптар. Информатика негіздері	0	0	54/1	Сынақ
ТБК	Тандалатын компонент	54/1 (100%)	108/2 (100%)	216/4 (50%)	Сынақ- тар

3 Термины и определения

В стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Респу-блики Казахстан от 27 июля 2007 года № 389-III «Об образовании», постановлением Правительства Республики Казахстан от 24 апреля 2006 года № 317 «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Ка-захстан».

Повышение квалификации - форма профессионального обучения, позволяющая поддерживать, расширять, углублять и совершенствовать ранее приобретенные про-фессиональные знания, умения и навыки.

Образовательная программа - общая характеристика содержания обучения слу-шателей по конкретной специальности, включающая перечень дисциплин, виды и объем учебной и клинической или/и практической работы.

Переподготовка (специализация) - форма профессионального обучения, позво-ляющая освоить другую профессию или специальность.

Специальность - комплекс приобретённых, путем целенаправленной подготовки и опыта работы знаний, умений и навыков, необходимых для определённого вида деятельности, подтверждаемый соответствующими документами об образовании.

Дополнительное образование по медицинским и фармацевтическим специ-альностям - процесс обучения, осуществляемый с целью удовлетворения образова-тельных потребностей специалистов, реализуемый в виде повышения квалификации и переподготовки.

Слушатель - специалист, зачисленный на обучение в организацию, реализующую программы дополнительного медицинского и (или) фармацевтического образования.

4 Сокращения

В стандарте применяются следующие сокращения:

ГСДО - государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевти-ческого образования;

БД - базовые дисциплины;

ПД - профилирующие дисциплины;

УМКС - учебно-методический комплекс специальности.

5 Общие положения

5.1 Повышение квалификации и/или переподготовка медицинских и фармацевти-ческих кадров проводится по специальностям, утвержденным Приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 24 ноября 2009 года № 774 «Об утвержде-нии номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей».

5.2 Образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки реализуются медицинскими организациями образования и науки, основным видом деятельности которых является образовательная и/или научная деятельность в об-

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ ПО МЕДИЦИНСКИМ И ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИМ
СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

Специальность: «ОСНОВЫ ПРЕПОДАВАНИЯ В МЕДИЦИНСКИХ КОЛЛЕДЖАХ»

**Государственные требования к минимуму содержания образовательных
программ дополнительного образования по медицинским
(или фармацевтическим) специальностям**

Дата введения **01.01.2010** года

1 Область применения

Настоящий Государственный стандарт (далее - стандарт) устанавливает требования к государственному обязательному минимуму содержания образовательных программ дополнительного образования по медицинским и фармацевтическим специальностям и уровню подготовки специалистов.

Положения стандарта обязательны для применения и соблюдения всеми организациями, реализующими программы повышения квалификации и переподготовки, независимо от их ведомственной подчинённости, организационно-правовых форм и форм обучения.

Стандарт используется при разработке образовательных программ по циклам повышения квалификации и переподготовки.

2 Нормативные ссылки

В стандарте использованы ссылки на следующие нормативные документы:

- Кодекс Республики Казахстан от 18 сентября 2009 года № 193-IV «О здоровье народа и системе здравоохранения»;
- Трудовой кодекс Республики Казахстан от 15 мая 2007 года № 251-3;
- Закон Республики Казахстан от 27 июля 2007 года № 389-III «Об образовании»;
- Постановление Правительства Республики Казахстан от 24 апреля 2006 года № 317 «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан»;
- Приказ Министра здравоохранения от 24 ноября 2009 года № 774 «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей»;
- Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 11 ноября 2009 года № 691 «Об утверждении Правил повышения квалификации и переподготовки специалистов с медицинским и фармацевтическим образованием».

1 кестенің жалғасы

ҚА	Қорытынды аттестация				
	Барлығы	54/1	108/2	216/4	

2-кесте «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша біліктілікті арттырудың білім беру бағдарламасының мазмұны (216/4 сағат/апта)

Пәндер циклы	Пәндердің атауы, олардың негізгі бөлімдері
МБП	Міндетті компонент
МПБ 01	Педагогика мен психология негіздері
	Педагогиканың аксиологиялық негіздері. Педагогиканың объектісі, пәні және қызметі. Педагогикалық үдеріс. Білім берудің заманауи бағыты. Инновациялық білім. Оқытушының кәсіптік құзырының қалыптасуы. Оқытушының кәсіптік-педагогикалық мәдениетінің дамуы. Педагогикалық техникалар. Педагогикалық қызметтің инновациялық бағыты. Психология негіздері. Коммуникация негіздері. Оқытушылар жұмысындағы тиімді коммуникациялар.
МПБ 02	Медициналық колледждердегі оқыту үдерісіне қойылатын қазіргі талаптар. Информатика негіздері
	Техникалық және кәсіптік білім беруді нормативтік қамтамасыз ету. Медициналық колледждегі оқу-әдістемелік жұмыс. Білім беру ұйымдарындағы білім беруде пайдаланатын негізгі құжаттар. Негізгі ақпараттық жүйелер туралы мәліметтер. Компьютерлік жүйелер, ИНТЕРНЕТ. Факс. E-mail
МБП	Таңдау компоненттері
	- «Мейіркелік іс негіздері. Оқыту үдерісінде инновациялық технологияларды пайдалану»; - «Акушерияны және гинекологияны оқытудың өзекті мәселелері»; - «Жалпы хирургия. Сабақ кезіндегі пайдаланатын заманауи оқыту технологиялары»; - «Терапияның өзекті мәселелері. Сабақ кезінде пайдаланатын оқыту технологиялары»; - «Биохимиялық зерттеу әдістерінің өзекті мәселелерін үйретуде инновациялық технологияларды пайдалану»; - «Микробиологиялық қызметті ұймдастырудың негізгі аспектілері. Санитариялық микробиология. Сабақ кезінде пайдаланылатын оқыту технологиялары»; - «Алынатын протездерді жасаудың заманауи технологияларын оқыту»; - «Алынбайтын протездерді жасаудың заманауи технологияларын оқыту»;

	- «Госпитальға дейінгі және госпитальдық деңгейдегі педиатрияның өзекті сұрақтары. Оқыту технологиясы» және тағы басқалар; - «Медициналық білім берудегі инновациялық технологиялар»; - «Интерактивтік оқыту түрлері және әдістері»; - «Ана болу қауіпсіздігі. Оқыту технологиялары»; - «Санитариялық-гигиеналық зерттеулер техникасын қоса алғандағы гигиенаның өзекті сұрақтары. Оқыту технологиясының ерекшеліктері»; - «Колледждегі техникалық және кәсіптік білімді жоғары біліммен ықпалдастыру жұмыстарын ұйымдастыру»; - «Колледждегі аудиториядан тыс және ғылыми-зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру»; - «Балалар ауруларын ықпалдастырып емдеу. Оқыту технологиясы» және тағы басқа.
ҚА	Қорытынды аттестация
	Барлығы

9 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру ортасына қойылатын талаптар

9.1 Ұйым стандартқа сәйкес «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қайта даярлау және біліктілікті арттыру циклдарының типтік оқу жоспары негізінде қайта даярлау және біліктілікті арттыру Жұмыс оқу жоспарын өз бетінше өңдейді және бекітеді.

9.2 Біліктілікті арттыру және қайта даярлау білім беру бағдарламасына мыналар кіреді:

- негізгі және бейіндеуші пәндерді зерттеуден тұратын теориялық оқыту;
- клиникалық оқыту (практикалық оқыту – клиникалық емес бейіндегі мамандықтар үшін);
- аралық және қорытынды аттестация.

9.3 Білім беру бағдарламасының мазмұнын мамандық бойынша осы стандарт негізінде өңделген типтік оқу бағдарламалары (міндетті компонент пәндері) анықтайды.

Типтік оқу бағдарламалары (міндетті компонент пәндері) негізінде оқытатын ұйым міндетті компонент пәндері мен таңдалатын компонент пәндері бойынша Жұмыс оқу бағдарламаларын және силабустарды өңдейді, олар Жұмыс оқу жоспары және бақылау-өлшеу құралдарымен (тесттік тапсырмалар мен есептер) бірге МОӘК құрайды.

9.4 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру білім және ғылым медициналық ұйымдары арқылы жүргізіледі.

9.5 Кадрлық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: біліктілік арттыру және қайта даярлау циклдарында оқу сабақтарын ғылым кандидаты немесе докторы ғылыми

СОДЕРЖАНИЕ

1. Область применения..	18
2. Нормативные ссылки.	18
3. Термины и определения.	19
4. Сокращения.	19
5. Общие положения.	19
6. Требования к лицам, получающим дополнительное образование по «Основам преподавания в медицинских колледжах»	20
7. Требования к структуре образовательной программы дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах»	20
8. Требования к содержанию образовательной программы дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах»	21
9. Требования к образовательной среде дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах»	24
10. Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы дополнительного образования по «Основам преподавания в медицинских колледжах»	25

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Министерством здравоохранения Республики Казахстан и Республиканским колледжем по подготовке и переподготовке средних медицинских и фармацевтических работников.

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 26 ноября 2009 года № 788.

3 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ.

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Кодекса Республики Казахстан от 18 сентября 2009 года № 193-IV «О здоровье народа и системе здравоохранения» и постановления Правительства Республики Казахстан от 24 апреля 2006 года № 317 «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан».

Настоящий стандарт не может быть тиражирован и распространен без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

дәрежесі бар, философия докторы немесе магистр академиялық дәрежесі бар тұлғалар, сондай-ақ жоғары және бірінші білікті санаттағы тұлғалар жүргізе алады.

9.6 Оқу-әдістемелік қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: оқу үдерісіндегі оқу-әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз ету тыңдаушылардың «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру бағдарламасын сапалы игеру мүмкіндігіне кепілдік беруі тиіс.

Білім беру бағдарламасын жүзеге асыру кезінде халықаралық ақпарат жүйесіне, электрондық мәліметтер базасына, кітапхана қорларына, компьютерлік технологияларға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге толық қолжетімділік болу керек.

9.7 Біліктілікті арттыру және қайта даярлау циклдарында оқу сабақтарын инновациялық технологиялар мен интерактивті оқу әдістерін қолдана отырып жүргізу керек.

9.8 Материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша қосымша білім беру бағдарламаларын жүзеге асыратын ұйымдардың қолданыстағы санитарлы-техникалық нормаларға сай келетін және оқу жоспарында көзделген теориялық және клиникалық дайындықтың барлық түрлерін жүргізуді қамтамасыз ететін материалды-техникалық базасы (аудиториялық қор, клиникалық базалар, компьютерлік кластар, зертханалар, аспаптық жабдықтар, қорлық материалдар) болу керек.

10 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» бойынша қосымша білім беру бағдарламасын игерген тұлғалардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

10.1 Жалпы талаптар: қайта даярлаудың білім беру бағдарламасын игерген маман осы стандарттың талаптарына сай келетін білім мен дағдылар көлемін алу керек, сондай-ақ «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың біліктіліктік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің 2009 жылғы 12 қарашадағы № 699 бұйрығымен бекітілген мамандықтың біліктіліктік сипаттамасына сай болу керек.

Біліктілікті арттыру циклдарында білім беру бағдарламасын игерген маман нақты циклдың мақсаттары мен мазмұнына, сондай-ақ стандарттың талаптарына сай келетін білім мен дағдыларды алу керек.

10.2 Қорытынды аттестация – алған білімдерінің, шеберлігінің, дағдыларының және құзырының осы стандарттың талаптарына сай келуін анықтауға бағытталған маманның теориялық және клиникалық жетістіктерін бақылау нысаны. Қорытынды аттестацияның өту нысанын оқытушы ұйым өзі анықтайды.

10.3 «Медициналық колледждерде оқыту негіздері» қосымша білім беру бағдарламасын игерген мамандарға мамандық бойынша біліктілікті арттырғаны немесе қайта даярланғаны туралы белгіленген үлгідегі құжат беріледі.

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ ПО МЕДИЦИНСКИМ И ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИМ
СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Специальность:
ОСНОВЫ ПРЕПОДАВАНИЯ
В МЕДИЦИНСКИХ КОЛЛЕДЖАХ**

ГСДО РК

Издание официальное

Негізгі сөздер: Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша қосымша білім берудің мемлекеттік стандарты; білім беру бағдарламасы; тыңдаушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар; біліктілікті арттыру; қайта даярлау.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Астана 2009